

MERKKIPÄIVIÄ

Helmi Virtaranta.

60 vuotta täytti 19. 12. -79 filosofian maisteri Helmi Virtaranta o.s. Linna. Hän on syntynyt Hämeenkyrössä ja suorittanut filosofian kandidaatin tutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 1948.

Vuonna 1945 hän solmi avioliiton silloisen maisterin, nykyisen Helsingin yliopiston suomen kielen professorin Pertti Virtarannan kanssa ja osallistui alusta alkaen aktiivisesti miehensä rinnalla kielitieteelliseen kenttätööhön. Ensimmäisen kesän keruumatkojen kohteena olivat hämäläismurteet. Teknisiä apuvälineitä ei tuolloin vielä ollut, ja työ oli vaivalloista. Siitä huolimatta tallennettiin sanojen, sananmuotojen ja lauseenkatkelmien lisäksi myös yhtenäisiä tekstejä, suomalaisen perinteen tutkimuksellekin arvokasta aineistoa.

Vuonna 1948 Virtarannan perhe – lapsia oli tässä vaiheessa kaksi – siirtyi Ruotsiin, jossa Pertti Virtaranta toimi Lundin yliopiston ensimmäisenä suomen kielen lehtorina. Ruotsissa tutustuttiin useihin karjalan kielen taitajiin, ja vuodesta 1951 lähtien Helmi Virtaranta keräsi kieltä ja perinnettä Suomessa ja Ruotsissa asuvilta karjalaispakolaisilta. Suomessa matkat suuntautuivat myös mm. Hietajärven ja Kuivajärven vienalaiskyliin Suomussalmelle. Ruotsissa riitti aikaa karjalan kielen keruun ohella vielä Vermlannin metsäsuomalaisten perinteen nauhoittamiseenkin.

Vuonna 1955 Helmi Virtaranta, tällöin jo neljän lapsen äiti, muutti perheineen takaisin Suomeen ja aloitti 15. 5. -55 työnsä Karjalan kielen sanakirjan toimittajana. Hän on tarkistanut kaikki I osan sana-artikkelit ja tehnyt niihin tarpeelliset täydennykset. Vuoden 1962 alusta asti hän on ollut sanakirjan toimitussihteerinä ja vuodesta 1976 lähtien Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen tutkijana.

Kenttätö jatkui kaiken aikaa, ja vuonna 1957 tutkimusmatka suuntautui entistä kauemmaksi, aina Tverin karjalaisten pariin asti. Tämän teki mahdolliseksi Suomen ja Neuvostoliiton kesken solmittu tieteellis-tekninen yhteistyösopimus. Sen jälkeen Helmi Virtaranta on tehnyt miehensä kanssa lukuisia keruumatkoja, joilla hän on useaan otteeseen tallentanut sekä Tverin karjalaisten puhetta että vienalais- ja aunukselaismurteita.

Kielellisen perinteen nauhoittamisen lisäksi hän on myös ahkerasti valokuvannut matkoillaan, ja hänen ottamansa erinomaiset valokuvat ovat arvokkaana lisänä monissa keruumatkojen tuloksina syntyneissä teoksissa.

Helmi Virtaranta on merkittäväällä tavalla osallistunut Karjalan kielen ja perinteen tallentamiseen. Karjalan Sivistysseura kutsui hänet kunniajäsenekseen v. 1976. Seuran johtokunta ja lehtemme toimitus esittävät näin post festum – heimolehtemme välityksellä hiilavat onnittelet, toivottavat menestystä ja armorikkaita vuosia.

100 vuotta täytti Anna Raaska o.s. Kapanen Lahdessa. Hän on syntynyt Vuoksenrannan pitäjän Sintolan kylässä ja suorittanut vaativan päivätyön Äyräpään pitäjän Pölläkkälän kylässä Heikkilän talon emäntänä.

97 vuotta täytti Grigori Huuhtanen Juukassa 29. 1. -80. Hän on kotoisin Suojärveltä.

91 vuotta täytti Ksenia Röppänen o.s. Mylläri 22. 1. -80 Vesannolla ja Timo Mulju 2. 2. -80 Maaningalla. He ovat kotoisin Salmista.

82 vuotta täytti Vasili Andronoff 30. 1. -80 Porissa. Hän on kotoisin Rukajärveltä.

70 vuotta täytti Maria Karhu o.s. Pöppönen 22. 1. -80 Nurmeksessa. Yhdessä miehensä Vilhon kanssa hän on kasvattanut kyykkäkatraan, 4 poikaa ja 2 tytärtä, jotka lapsineen muodostavat maamme kaikilla kyykkäkentillä tunnetun ”Karhu-koplan”. Merkkipäivänä oli vieraita venäjäksi ”soroktrii” ja karjalaksi ”menetiimii”.

Maria Karhu.

Martta Kärkkäinen seuramme vuosikokouksessa esittelee äijänpäivänjäitään (Joensuu 15. 4. -73).

80 vuotta täytti terveystietä Martta Kärkkäinen 10. 1. -80 Kiihtelysmaarassa. Hän syntyi Joensuussa. Marttaa on sanottu terveydenhuollon pioneeriksi. Eläkeläisenä hän on toiminut Joensuun ikonikerhon vetäjänä toistakymmentä vuotta. Terveystietä hän valmistui v. 1926. Vuotta myöhemmin hän perusti Pitkärantaan Valamon luostarin maatilalle kesäsiirtolan, jossa hoidettiin heikkokuntoisia kansakoululapsia. Tältä ajalta Martalla on hauskoja muistoja. Hänen mieltään lämmitteää muisto luostarin munkkien ja kesälästen keskinäisestä kiintymyksestä. Martta Kärkkäinen kysyykin, että voiko nykyajan ihminen kuvitella pitkäpartaista ja liehuvahelmaista munkkia leikkimässä talosilla lasten kanssa, juomassa hiekkaa kahvina ja syömässä mustikoita kahvilleipänä. Ne olivat onnellisia aikoja.

Hänen kertomansa mukaan pieni karjalaispoika Santeri ihastui hienoon papin rouvaan, joka oli tullut kesäksi lepäämään Pitkärantaan kansakoululle. Santeri vilkkaana karjalaispoikana ilmaisi tunteensa avoimesti, teki limsapullon rautakorista kihlat ja sanoi opettajalle: "A kuule sie opettaja. Mie kun tykkään siusta, männään kihloihin". Rouva ei oikein ymmärtänyt karjalaispojan tunteita, kertoi tapauksesta närkästyneenä pojan vanhemmille, jotka antoivat Santerille selkään. Tästä sydämestyneenä Santeri piinteli talvipakkasella hankia pitkin 40 km:n matkan Valamon luostariin, jonne piiloutui suremaan torjuttuja kihlojaan.

Vuoden 1932 jälkeen hän toimi Lauritsalassa sotaan saakka. Sotasairaalityön jälkeen hänet komennettiin Ruotsiin suomalaisten lastenkodin johtajattareksi. 1950-luvulla hän joutui terveystietä Kiihtelysmaaralle. Eläkkeelle päästyään hän ryhtyi ikonimaalariksi.

Arkkitehti Paavali myönsi hänelle hiljakkoin Pyhän Karitsan Ritarikunnan II luokan ritarimerkin.

60 vuotta täytti 26. 12. -79 arkkitehti Lasse Vianta Helsingissä. — Hän on syntynyt Salmassa Manssilan kylässä, mutta varhaislapsuutensa hän vietti Sortanlahdessa, jossa isänsä Valter Wickman toimi raja- ja tulliviskaalina. Ylioppilaaksi hän tuli v. 1940 Viipurin Suomalaisesta Lyseosta — sen viimeiseltä 8. luokalta, joka vielä ehti aloittaa lukunsa Viipurissa ennen talvisodan pommituksia.

Pion.RUK:n kurssilta 51 v. 1941 hän joutui suoraan jatkosotaan ensin eri puolille Itä-Karjalaa ja sodan loppuvaiheessa Kannakselle ja Pohjois-Suomeen. Hän toimi joukkueenjohtajana, komendantinviraston toimistoupseerina ja viimeiset 2 vuotta Laguksen Ps.D:n pion.pataljoonan adjutantina. Hän haavoittui hyökkäysvaiheen

aikana lievästi Aittojoella 19. 8. -41. Ansoistaan sodan aikana hänelle on myönnetty VR 4 m k ja VR 4 tl k. Sotilasarvoltaan hän on luutnantti.

Arkkitehdiksi Vianta valmistui 16. 4. -53. Hankittuaan suunnittelukokemusta Lappi-Seppälä ja Martaksen arkkitehtitoimistossa 7. 8. -46—25. 11. -54, hänet määrättiin 15. 12. -54 rakennushallitukseen ylim. arkkitehdin toimeen. Kymen läänin lääninarkkitehdin virkaan hänet nimitettiin 17. 2. -55, missä tehtävässä hän oli vuoteen 1958 saakka ensin Kotkassa ja sitten Kouvolassa. Muutettuaan Helsinkiin hän oli vuosina 1959—66 seitsemän vuotta toimistopäällikkönä Niilo Kokon arkkitehtitoimistossa. Rautatiehallituksen arkkitehdiksi hän tuli 1. 10. -66 toimien tällä hetkellä talonrakennusosaston sijaispäällikkönä. Nimelleen rekisteröidyn arkkitehtitoimiston puitteissa hän on laatinut pääasiassa asuinrakennus suunnitelmia, mutta pääintressipiiriin on kuitenkin kuulunut arkkitehtialaa sivuavat hallinnolliset ja organisaatoriset kysymykset.

Lasse Vianta.

Lasse Viannan erityisharrastuksiin kuuluu kaitafilmaus ja matkailu sekä lukuisilta ulkomaankäynneiltä kertyneen muistoaineiston taltioiminen.

Lea Lumme.

60 vuotta täytti agronomi Lea Lumme 16. 1. -80 Kangaslamilla. Hän on lämmin suomen lähisukulaisheimojen, erikoisesti virolaisten, itäkarjalaisten ja inkeriläisten hyvä ystävä.

60 vuotta täytti toimitusjohtaja Toivo Kareinen 12. 1. -80 Pieksämäelle. Hän on syntynyt Impilahdella. Hän edustaa tunnettua laatokankarjalaista kauppiassukua jo kolmannessa polvessa.

50 vuotta täytti lääketiet. Johannes Ohisalo Helsingissä. Hän on syntynyt Salmassa.